

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 มีผลต่อสถาบันการศึกษาในหลายประการ ได้แก่ การจัดการศึกษาต้องจัดให้ครบทั้งภายในชั้นเรียน ภายนอกชั้นเรียน และตามอัธยาศัย การประกันคุณภาพ การปฏิรูปการเรียนรู้ ซึ่งส่งผลต่อการพัฒนานิสิตนักศึกษาในอนาคตที่จะต้องเป็นผู้เรียนรู้ตลอดชีวิตและพัฒนากระบวนการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง จัดการศึกษาโดยอาศัยผู้เรียนมีความสำคัญที่สุดที่จะต้องจัดการเรียนรู้จากประสบการณ์จริง (ทบวงมหาวิทยาลัยร่วมกับมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2545 : 9) และตามแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 9 (พ.ศ.2544-2549) ได้กำหนดเป้าหมายหลักในการดำเนินการเพื่อพัฒนานักศึกษาไว้ดังนี้ 1) ส่งเสริมการพัฒนานิสิต นักศึกษาให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มีคุณภาพและศักยภาพในการพัฒนาและแข่งขันในสังคมโลก 2) ปรับปรุงระบบบริหารจัดการอุดมศึกษาให้เอื้อต่อการพัฒนานักศึกษา 3) สร้างสรรค์องค์ความรู้ในด้านการพัฒนานักศึกษาหรือเอื้อต่อการพัฒนานักศึกษา (กองบริการการศึกษา ทบวงมหาวิทยาลัย, 2543)

มหาวิทยาลัยเป็นสถาบันการศึกษาที่จัดให้มีการเรียนรู้ ทักษะ และการจัดการเรียนรู้จากประสบการณ์จริง ซึ่งมีสองงานที่มหาวิทยาลัยใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนานักศึกษาคือ 1) งานวิชาการซึ่งหมายถึง งานการเรียนการสอน และกิจกรรมทั้งหลายที่เป็นเครือข่ายของการเรียนการสอนเพื่อให้นักศึกษาบรรลุเป้าหมายในการศึกษา เน้นหนักในทางวิชาการและความรอบรู้ทางวิชาการ และ 2) งานกิจการนักศึกษา ซึ่งเป็นงานที่เตรียมความพร้อมทุกด้านของนักศึกษา ไม่ว่าจะเป็นด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม หรือด้านสวัสดิภาพ ความเป็นอยู่รวมทั้งงานด้านพัฒนานักศึกษา ซึ่งเป็นการพัฒนาบุคลิกภาพ ทักษะคิดและค่านิยมที่เหมาะสม ซึ่งในทุกมหาวิทยาลัยต่างตระหนักดีเพื่อให้เป็นบัณฑิตที่สมบูรณ์ (ทบวงมหาวิทยาลัยร่วมกับมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2545)

นอกจากนี้ในหมวด 6 มาตรา 47 ยังกล่าวว่า “ให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ประกอบด้วย ระบบการประกันคุณภาพ ภายในและระบบการประกันคุณภาพภายนอก” และมาตรา 48 ยังกล่าวว่า “ให้หน่วยงาน ต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการ บริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อ หน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนา คุณภาพและมาตรฐานการศึกษา และเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก” และตามนโยบาย ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ได้กำหนดนโยบายให้ทุกหน่วยงานจัดทำประกันคุณภาพ ภายในขึ้น เพื่อเตรียมรับการตรวจประเมินจากมหาวิทยาลัย และสำนักงานรับรองมาตรฐานและ ประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) กองกิจการนักศึกษา จึงต้องมีการประเมินตนเองตลอดเวลา เพื่อให้เป็นหน่วยงานที่มีการพัฒนาคุณภาพและมีมาตรฐานและเป็นไปตามนโยบายของ มหาวิทยาลัย ประกอบกับมหาวิทยาลัยและคณะกรรมการตรวจประเมินคุณภาพภายในของ มหาวิทยาลัยได้กำหนดให้มีการจัดทำวิจัยเพื่อประเมินการปฏิบัติงานในด้านต่าง ๆ เพื่อเป็น ตัวชี้วัดคุณภาพงาน อันนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามมาตรฐานและที่ ผ่านมาการศึกษาเกี่ยวกับความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการปฏิบัติงานของกองกิจการนักศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ ยังไม่มีผู้ใดศึกษา ทั้งในสภาพข้อเท็จจริงและ การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ให้บริการและผู้รับบริการต่าง ๆ ด้วยเหตุผลนี้ ผู้วิจัยในฐานะ หัวหน้างานธุรการ กองกิจการนักศึกษา และเป็นคณะกรรมการประกันคุณภาพภายในของ กองกิจการนักศึกษา จึงได้เล็งเห็นความจำเป็นต้องดำเนินการสำรวจความคิดเห็นของนักศึกษาที่มี ต่อการปฏิบัติงานของกองกิจการนักศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ ว่ามี ปัญหาหรือจุดบกพร่องประการใด เพื่อจะได้นำข้อมูลที่ได้ รวมทั้งข้อบกพร่องที่ควรแก้ไขไปใช้ ประโยชน์ในการปรับปรุงพัฒนาการปฏิบัติงานของกองกิจการนักศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลา นครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ ให้เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้บริการ คือ นักศึกษาต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการปฏิบัติงานของกองกิจการนักศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่

2. เพื่อเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการปฏิบัติงานของ กองกิจการนักศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ จำแนกตามเพศ สาขาวิชา และชั้นปี

3. เพื่อทราบข้อเสนอแนะแนวทางการปรับปรุงการปฏิบัติงานของกองกิจการนักศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่

1.3 ขอบเขตของการวิจัย

1. ศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ ชั้นปีที่ 1 ถึงปีที่ 4 ของภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2545 ดังนี้

1.1 สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ได้แก่ คณะวิทยาศาสตร์

คณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะทรัพยากรธรรมชาติและคณะอุตสาหกรรมเกษตร

1.2 สาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ ได้แก่ คณะแพทยศาสตร์ คณะทันตแพทยศาสตร์

คณะพยาบาลศาสตร์ และคณะเภสัชศาสตร์

1.3 สาขาสังคมศาสตร์ ได้แก่ คณะวิทยาการจัดการ และคณะนิติศาสตร์

2. ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) ได้แก่

2.1.1 เพศ แบ่งเป็นเพศชายและหญิง

2.1.2 สาขาวิชา แบ่งเป็น 3 สาขาวิชา ได้แก่ สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

สาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ และสาขาสังคมศาสตร์ ซึ่งแบ่งตามการจัด

การเรียนการสอนและการดำเนินงานในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

วิทยาเขตหาดใหญ่

2.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variables) ได้แก่ งานต่าง ๆ ของกองกิจการ-
นักศึกษา 4 งาน ดังนี้

2.2.1 งานแนะแนวและจัดหางาน

2.2.2 งานบริการและสวัสดิการนักศึกษา

2.2.3 งานกิจกรรมนักศึกษา

2.2.4 งานธุรการ

1.4 นิยามศัพท์เฉพาะ

1. นักศึกษา หมายถึง นักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ ระดับปริญญาตรี ภาคปกติชั้นปีที่ 1 ถึงปีที่ 4 ของภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2545
2. สาขาวิชา หมายถึง คณะที่เปิดสอนในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ ซึ่งแบ่งเป็น 3 สาขาวิชา คือ
 - 2.1 สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี หมายถึง คณะวิทยาศาสตร์ คณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะทรัพยากรธรรมชาติและคณะอุตสาหกรรมเกษตร
 - 2.2 สาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ หมายถึง คณะแพทยศาสตร์ คณะทันตแพทยศาสตร์ คณะพยาบาลศาสตร์ และคณะเภสัชศาสตร์
 - 2.3 สาขาสังคมศาสตร์ หมายถึง คณะวิทยาการจัดการ และคณะนิติศาสตร์
3. ความคิดเห็น หมายถึง ความรู้สึกนึกคิดหรือความรู้สึกร่วมกันมีผลมาจากนักศึกษาที่มีประสบการณ์หรือได้ใช้บริการจากการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ของกองกิจการนักศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่
4. กองกิจการนักศึกษา หมายถึง กองกิจการนักศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ ประกอบด้วยงานต่าง ๆ 4 งาน ได้แก่
 - 4.1 งานแนะแนวและจัดหางาน หมายถึง หน่วยงานที่ปฏิบัติเกี่ยวกับทุนการศึกษา กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา บริการปรึกษาเชิงจิตวิทยา กิจกรรมพัฒนานักศึกษา จัดหางาน และศูนย์ข้อมูลอาชีพ วินัยนักศึกษา และเงินยืมฉุกเฉิน
 - 4.2 งานบริการและสวัสดิการนักศึกษา หมายถึง หน่วยงานที่ปฏิบัติเกี่ยวกับหอพักนักศึกษา สุขาภิบาลอาหาร บริการสุขภาพนักศึกษา อาคารสถานที่และพัสดุ บริการไปรษณีย์ภัณฑ์และบริการอื่น ๆ
 - 4.3 งานกิจกรรมนักศึกษา หมายถึง หน่วยงานที่ปฏิบัติเกี่ยวกับกิจกรรมนักศึกษา ด้านบำเพ็ญประโยชน์ ด้านศิลปวัฒนธรรม ด้านวิชาการ ด้านกีฬา ด้านกิจกรรมพิเศษ กีฬาและพัสดุ วิชาทหาร ตลอดจนจนสนามกีฬาต่าง ๆ
 - 4.4 งานธุรการ หมายถึง หน่วยงานที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับงานสารบรรณ การเงินและงบประมาณ พัสดุ บุคลากร และทั่วไป ที่ให้บริการแก่นักศึกษาและงานต่าง ๆ ของกองกิจการนักศึกษา

1.5 ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ทำให้ทราบความคิดเห็นภาพรวมของนักศึกษาที่มีต่อการปฏิบัติงานของกองกิจการนักศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่
2. ทำให้ทราบความคิดเห็นของนักศึกษา ที่มีต่อการปฏิบัติงานของกองกิจการนักศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ ตามตัวแปรเพศ สาขาวิชา และชั้นปี
- 3 ทำให้ทราบข้อเสนอแนะแนวทางในการปรับปรุงการปฏิบัติงานของกองกิจการนักศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่
4. เพื่อได้ข้อมูลนำไปปรับปรุงพัฒนาการปฏิบัติงานของกองกิจการนักศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น